



**НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ**  
**СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА**

## **СЕКТОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА У СРБИЈИ**

**Извештај за треће тромесечје 2018. године**

Децембар 2018. године

## Садржај:

|                                                                                   |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији .....                   | 2  |
| 1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга ..... | 2  |
| 2. Билансна структура .....                                                       | 5  |
| 2.1. Биланс стања .....                                                           | 5  |
| 2.2. Тржишно учешће .....                                                         | 7  |
| 2.3. Биланс успеха .....                                                          | 7  |
| 3. Структура пласмана и квалитет активе .....                                     | 11 |
| 3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга .....                      | 11 |
| 3.2. Квалитет активе .....                                                        | 12 |
| 4. Показатељи пословања .....                                                     | 13 |

## 1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији<sup>1</sup>

На крају трећег тромесечја 2018. године, у сектору финансијског лизинга Србије пословало је 17 давалаца финансијског лизинга:

- |                                             |                                                    |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd         | 10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji |
| 2. ERB Leasing a.d. Beograd u likvidaciji   | 11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd              |
| 3. Heta Leasing d.o.o. Beograd              | 12. Scania Leasing RS d.o.o. Krnješevci            |
| 4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd            | 13. S-Leasing d.o.o. Beograd                       |
| 5. LIPAKS d.o.o. Beograd                    | 14. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd                |
| 6. OTP Lizing d.o.o. Beograd                | 15. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd        |
| 7. NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji | 16. VB Leasing d.o.o. Beograd                      |
| 8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd           | 17. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd        |
| 9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd       |                                                    |

### 1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга

(број запослених, укупна билансна актива, укупан капитал – исказани према резидентности оснивача давалаца финансијског лизинга, и у укупном износу)

Табела 1. Преглед основних параметара  
(у хиљадама RSD, у %, на дан 30. септембра 2018)

| Власничка структура према националности (резидентности) власника                | Број      | Актива            |               | Капитал           |               | Запослени  |               |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------|---------------|-------------------|---------------|------------|---------------|
|                                                                                 |           | Износ             | Учешће        | Износ             | Учешће        | Број       | Учешће        |
| Даваоци лизинга у потпуном (100%) или већинском власништву домаћих лица         | 9         | 75.020.849        | 89,5%         | 6.375.494         | 62,2%         | 281        | 78,5%         |
| Даваоци лизинга у потпуном (100%) или већинском власништву страних правних лица | 8         | 8.768.026         | 10,5%         | 3.872.650         | 37,8%         | 77         | 21,5%         |
| <b>Укупно</b>                                                                   | <b>17</b> | <b>83.788.875</b> | <b>100,0%</b> | <b>10.248.144</b> | <b>100,0%</b> | <b>358</b> | <b>100,0%</b> |

Као што је приказано у Табели 1 – Преглед основних параметара, седам давалаца финансијског лизинга је у потпуном (100%) или већинском власништву страних правних лица, док је десет давалаца финансијског лизинга у потпуном (100%) или већинском власништву домаћих лица (од чега осам у власништву домаћих банака са страним капиталом).

Спецификација давалаца финансијског лизинга, с процентом учешћа власника у капиталу давалаца финансијског лизинга, приказана је у Табели 2.

<sup>1</sup> Сви подаци у овом извештају засновани су на подацима до којих је Народна банка Србије дошла у поступку посредног надзора над пословањем давалаца финансијског лизинга у трећем тромесечју 2018. године.

Табела 2. Преглед власничке структуре давалаца финансијског лизинга

| Ред. бр. | Давалац финансијског лизинга                      | Власник                                                                | % власништва |
|----------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1.       | CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd                  | Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad                             | 100          |
| 2.       | ERB Leasing a.d. Beograd<br>u likvidaciji         | EFG New Europe Holding b.v., Amsterdam, Холандија                      | 48,63        |
|          |                                                   | EFG Eurobank Ergasias s.a., Athens, Грчка                              | 25,81        |
|          |                                                   | Eurobank a.d. Beograd                                                  | 25,56        |
| 3.       | Heta Leasing d.o.o. Beograd                       | HETA Asset Resolution GmbH, Klagenfurt, Аустрија                       | 100          |
| 4.       | Intesa Leasing d.o.o. Beograd                     | Banca Intesa a.d. Beograd                                              | 100          |
| 5.       | LIPAKS d.o.o. Beograd                             | Мирко Жежељ                                                            | 48,19        |
|          |                                                   | Зоран Танасић                                                          | 48,19        |
|          |                                                   | Сандра Љодић                                                           | 3,11         |
|          |                                                   | Милорад Милић                                                          | 0,51         |
| 6.       | OTP Lizing d.o.o. Beograd                         | OTP banka Srbija a.d. Novi Sad                                         | 100          |
| 7.       | NLB Leasing d.o.o. Beograd<br>u likvidaciji       | Nova ljubljanska banka d.d. Ljubljana, Словенија                       | 100          |
| 8.       | Piraeus Leasing d.o.o. Beograd                    | Piraeus Bank a.d. Beograd                                              | 100          |
| 9.       | Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd                | Porsche Bank AG, Salzburg, Аустрија                                    | 100          |
| 10.      | ProCredit Leasing d.o.o. Beograd<br>u likvidaciji | ProCredit Bank a.d. Beograd                                            | 100          |
| 11.      | Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd                 | Raiffeisen banka a.d. Beograd                                          | 100          |
| 12.      | S-Leasing d.o.o. Beograd                          | Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Graz, Аустрија | 25           |
|          |                                                   | Erste Bank a.d. Novi Sad                                               | 75           |
| 13.      | Sogelease Srbija d.o.o. Beograd                   | Societe Generale Bank Srbija a.d. Beograd                              | 100          |
| 14.      | UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd           | UniCredit bank Srbija a.d. Beograd                                     | 100          |
| 15.      | VB Leasing d.o.o. Beograd                         | VB-Leasing International Holding GmbH, Vienna, Аустрија                | 100          |
| 16.      | Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd           | Istrabenz D.D. Portorož, Словенија                                     | 95,2         |
|          |                                                   | Група Застава возила а.д. Крагујевац – у реструктурирању               | 4,8          |
| 17.      | Scania Leasing RS d.o.o. Krnješevci               | Scania CV ACTIEBOLAG, Södertälje, Шведска                              | 100          |

Класификација давалаца финансијског лизинга према критеријуму секторске припадности њихових оснивача (банкарски/небанкарски сектор) остала је непромењена од почетка функционисања уређеног тржишта финансијског лизинга у Србији. Тако су оснивачи 14 давалаца финансијског лизинга банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције, док су само три даваоца финансијског лизинга у већинском власништву лица која не припадају банкарском сектору.

На крају овог тромесечја, у сектору финансијског лизинга било је 358 запослених, што је за једног запосленог мање него на крају претходног тромесечја.

**Укупна билансна актива** сектора финансијског лизинга износила је 83,8 милијарди динара (за 4,7% више него на крају претходног тромесечја).

**Укупан капитал** износио је 10,2 милијарде динара (за 4,1% више него на крају претходног тромесечја).

Као и у претходном тромесечју, четири даваоца финансијског лизинга чине чак 62,1% тржишта финансијског лизинга према својој укупној билансној активи, док три даваоца финансијског лизинга имају појединачно учешће мање од 10,0%. Преосталих десет давалаца финансијског лизинга имају појединачно учешће на овом тржишту мање од 5,0%.

**Сектор финансијског лизинга је профитабилан.** Стопа приноса на просечну активу (*ROA*) на нивоу сектора финансијског лизинга, на дан 30. септембра 2018. године, износила је 1,93%, а стопа приноса на просечан капитал (*ROE*) – 15,80%.

**Сектор финансијског лизинга има релативно ниско учешће проблематичних пласмана у укупном портфолију (потраживањима по основу финансијског лизинга).**

На нивоу целокупног сектора финансијског лизинга, на дан 30. септембра 2018. године, потраживања по основу финансијског лизинга од чијег је доспећа протекло више од 90 дана чинила су 3,0% бруто потраживања по основу финансијског лизинга. Нето књиговодствена вредност ових потраживања у укупном нето износу портфолија учествовала је са 0,1%, што је мање него на крају прошле године, као и на крају 2016. године (0,6%).

На крају трећег тромесечја 2018. године, **нето резултат пословања** износио је 1,0 милијарди динара. Од укупно 17 давалаца финансијског лизинга, шест давалаца финансијског лизинга имало је негативан нето резултат.

На крају трећег тромесечја 2018. године, осам давалаца финансијског лизинга (*Intesa Leasing d.o.o. Beograd*, *OTP Lizing d.o.o. Beograd*, *CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd*, *Sogelease Srbija d.o.o. Beograd*, *VB Leasing d.o.o. Beograd*, *S-Leasing d.o.o. Beograd*, *UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd* и *Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd*) имало је претходну сагласност Народне банке Србије за обављање послова заступања у осигурању, мада се учешће прихода по основу обављања ових послова не може сматрати значајном ставком у њиховим укупним приходима.

Три даваоца финансијског лизинга су у поступку добровољне ликвидације, за чије су спровођење добили сагласност Народне банке Србије.

## 2. Билансна структура

### 2.1. Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца финансијског лизинга је на дан 30. септембра 2018. године износила 83,8 милијарди динара, што је за 4,7% више него у претходном тромесечју.

У укупној билансној активи давалаца финансијског лизинга, најзначајније учешће (89,1%) имала су потраживања по основу финансијског лизинга (портфолио). Ова потраживања износила су 74,7 милијарди динара, што у поређењу с претходним тромесечјем представља повећање од 5,8%.

Обртна имовина давалаца финансијског лизинга нижа је за 5,7%. На то смањење највише је утицало смањење износа исказаног на позицији *Готовина и готовински еквиваленти*, који је за 9,2% нижи него на крају претходног тромесечја.

На крају трећег тромесечја 2018. године, капитал свих давалаца финансијског лизинга износио је 10,2 милијарде динара, са учешћем од 12,2% у укупној билансној пасиви. У односу на крај претходног тромесечја, укупан капитал је већи за 4,1%.

На дан 30. септембра 2018. године, у укупној билансној пасиви давалаца финансијског лизинга, највеће учешће имале су дугорочне обавезе, у оквиру којих доминантно место заузимају обавезе по дугорочним кредитима добијеним од иностраних поверилаца. Иначе, инострани повериоци давалаца финансијског лизинга најчешће су њихови оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

Укупне дугорочне обавезе су на дан 30. септембра 2018. године биле веће за 5,1% него 30. јуна 2018. године.

Највећи део дугорочних обавеза чине дугорочни кредити у иностранству, који су у укупној билансној пасиви учествовали са 67,7%. На крају трећег тромесечја 2018. године, дугорочни кредити у земљи су у укупној билансној пасиви учествовали са 10,5% и, у поређењу с претходним тромесечјем, смањени су за 1,4%.

На дан 30. септембра 2018. године, у односу на 30. јун 2018. године, учешће краткорочних обавеза у укупној билансној пасиви смањено је са 8,8% на 8,6%. У структури краткорочних обавеза, највећи део се односи на краткорочне кредите у земљи (84,9%). Укупне краткорочне обавезе су на дан 30. септембра 2018. године износиле 7,2 милијарде динара, што у односу на претходно тромесечје, кад су износиле 7,0 милијарди динара, представља повећање од 2,3%.

Највећи део билансне aktive давалаца финансијског лизинга, са аспекта валутне индексације, односио се на потраживања индексирана валутном клаузулом (87,7%), а највећи део билансне пасиве давалаца финансијског лизинга на обавезе у страној валути (68,0%), што кореспондира са структуром дуговања, ако се има у виду резидентност поверилаца.

Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2017. године и 30. септембра 2018. године, дат је у Табели 3.

Табела 3. Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга (у хиљадама RSD)

| Ред. број     | ПОЗИЦИЈА                                                | 31. 12. 2017.     |              | 30. 9. 2018.      |              | % раста      |
|---------------|---------------------------------------------------------|-------------------|--------------|-------------------|--------------|--------------|
|               |                                                         | Износ             | %            | Износ             | %            |              |
| <b>АКТИВА</b> |                                                         | <b>75.321.330</b> | <b>100,0</b> | <b>83.788.875</b> | <b>100,0</b> | <b>11,2</b>  |
| <b>1.</b>     | <b>СТАЛНА ИМОВИНА</b>                                   | <b>66.102.295</b> | <b>87,8</b>  | <b>75.844.575</b> | <b>90,5</b>  | <b>14,7</b>  |
| 1.1.          | Некретнине, постројења и опрема                         | 200.705           | 0,3          | 176.441           | 0,2          | -12,1        |
| 1.2.          | Потраживања по основу финансијског лизинга              | 65.278.470        | 86,7         | 74.678.476        | 89,1         | 14,4         |
| 1.3.          | Дугорочна финансијска средства                          | 562.020           | 0,7          | 919.460           | 1,1          | 63,6         |
| 1.4.          | Остала стална имовина                                   | 61.100            | 0,1          | 70.198            | 0,1          | 14,9         |
| <b>2.</b>     | <b>ОБРТНА ИМОВИНА</b>                                   | <b>9.319.035</b>  | <b>12,2</b>  | <b>7.944.300</b>  | <b>9,5</b>   | <b>-13,8</b> |
| 2.1.          | Готовина и готовински еквиваленти                       | 3.961.690         | 5,3          | 4.995.877         | 6,0          | 26,1         |
| 2.2.          | Краткорочна потраживања из финансијског лизинга         | 119.807           | 0,2          | 101.336           | 0,1          | -15,4        |
| 2.3.          | Краткорочна финансијска средства                        | 3.974.327         | 5,3          | 1.788.746         | 2,1          | -55,0        |
| 2.4.          | Остала краткорочна потраживања                          | 219.996           | 0,3          | 269.774           | 0,3          | 22,6         |
| 2.5.          | Остала обртна имовина и одложена пореска средства       | 943.215           | 1,0          | 788.567           | 0,9          | -16,4        |
| <b>ПАСИВА</b> |                                                         | <b>75.321.330</b> | <b>100,0</b> | <b>83.788.875</b> | <b>100,0</b> | <b>11,2</b>  |
| <b>1.</b>     | <b>КАПИТАЛ</b>                                          | <b>9.258.775</b>  | <b>12,3</b>  | <b>10.248.144</b> | <b>12,2</b>  | <b>10,7</b>  |
| 1.1.          | Основни капитал                                         | 7.230.976         | 9,6          | 7.366.790         | 8,8          | 1,9          |
| 1.2.          | Резерве                                                 | 40.151            | 0,1          | 40.151            | 0,0          | 0,0          |
| 1.3.          | Ревалоризационе резерве                                 | 429               | 0,0          | 365               | 0,0          | -14,9        |
| 1.4.          | Нето нерезализовани добици/губици                       | 9.731             | 0,0          | 8.902             | 0,0          | -8,5         |
| 1.5.          | Нераспоређена добит                                     | 4.591.139         | 6,1          | 5.328.345         | 6,4          | 16,1         |
| 1.6.          | Губитак                                                 | 2.613.651         | 3,5          | 2.496.409         | 3,0          | -4,5         |
| 1.7.          | Стечене сопствене акције и сопствени удели              | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | -            |
| <b>2.</b>     | <b>ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ</b>                  | <b>55.997.862</b> | <b>74,3</b>  | <b>66.350.663</b> | <b>79,2</b>  | <b>18,5</b>  |
| 2.1.          | Дугорочна резервисања                                   | 743.767           | 1,0          | 761.043           | 0,9          | 2,3          |
| 2.2.          | Дугорочне обавезе                                       | 55.254.095        | 73,4         | 65.589.620        | 78,3         | 18,7         |
| 2.2.1.        | Дугорочни кредити у земљи                               | 6.106.064         | 8,1          | 8.830.910         | 10,5         | 44,6         |
| 2.2.2.        | Дугорочни кредити у иностранству                        | 49.148.031        | 65,3         | 56.758.710        | 67,7         | 15,5         |
| 2.2.3.        | Остале дугорочне обавезе                                | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | -            |
| <b>3.</b>     | <b>КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ</b>                              | <b>10.064.693</b> | <b>13,4</b>  | <b>7.190.068</b>  | <b>8,6</b>   | <b>-28,6</b> |
| 3.1.          | Краткорочне финансијске обавезе                         | 9.256.470         | 12,3         | 6.215.586         | 7,4          | -32,9        |
| 3.1.1.        | Краткорочни кредити у земљи                             | 9.187.015         | 12,2         | 6.102.893         | 7,3          | -33,6        |
| 3.1.2.        | Краткорочни кредити у иностранству                      | 0                 | 0,0          | 0                 | 0,0          | 0,0          |
| 3.1.3.        | Обавезе по основу камата и осталих трошкова финансирања | 69.455            | 0,1          | 112.693           | 0,1          | 62,3         |
| 3.2.          | Обавезе из финансијског лизинга                         | 249.286           | 0,3          | 294.823           | 0,4          | 18,3         |
| 3.3.          | Остале обавезе и одложене пореске обавезе               | 558.937           | 0,7          | 679.659           | 0,8          | 21,6         |

Извор: НБС.

## 2.2. Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције међу даваоцима финансијског лизинга, поред појединачног и укупног тржишног учешћа према висини билансне активе, обрачунат је и Херфиндал–Хиршманов индекс. Такође, на основу појединачног тржишног учешћа према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија), утврђен је и ранг према овом критеријуму.

Табела 4. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према билансној активи

| Ранг   | Давалац лизинга                       | Билансна<br>актива<br>(у хиљадама<br>RSD) | Учешће | Давалац лизинга | Билансна<br>актива<br>(у хиљадама<br>RSD)      | Учешће    |      |
|--------|---------------------------------------|-------------------------------------------|--------|-----------------|------------------------------------------------|-----------|------|
| 1.     | Intesa Leasing<br>d.o.o. Beograd      | 15.037.537                                | 17,9%  | 10.             | Lipaks Leasing<br>d.o.o. Beograd               | 1.849.340 | 2,2% |
| 2.     | Sogelease Srbija<br>d.o.o. Beograd    | 14.739.085                                | 17,6%  | 11.             | VB Leasing<br>d.o.o. Beograd                   | 696.253   | 0,8% |
| 3.     | UniCredit Leasing<br>d.o.o. Beograd   | 11.458.019                                | 13,7%  | 12.             | NLB Leasing<br>d.o.o. Beograd u<br>likvidaciji | 674.062   | 0,8% |
| 4.     | Raiffeisen Leasing<br>d.o.o. Beograd  | 10.803.715                                | 12,9%  | 13.             | Procredit Leasing<br>d.o.o. Beograd            | 233.139   | 0,3% |
| 5.     | S-Leasing<br>d.o.o. Beograd           | 8.386.071                                 | 10,0%  | 14.             | Zastava Istrabenz<br>Lizing d.o.o.<br>Beograd  | 220.798   | 0,3% |
| 6.     | OTP Lizing<br>d.o.o. Beograd          | 6.916.715                                 | 8,3%   | 15.             | Scania Leasing<br>d.o.o. Krnješevci            | 130.577   | 0,2% |
| 7.     | CA Leasing Srbija<br>d.o.o. Beograd   | 5.597.228                                 | 6,7%   | 16.             | ERB Leasing a.d.<br>Beograd                    | 122.822   | 0,1% |
| 8.     | Porsche Leasing<br>SCG d.o.o. Beograd | 4.189.020                                 | 5,0%   | 17.             | Pireus Leasing<br>d.o.o. Beograd               | 122.252   | 0,1% |
| 9.     | Heta Leasing<br>d.o.o. Beograd        | 2.612.242                                 | 3,1%   |                 |                                                |           |      |
| УКУПНО |                                       | 83.788.875                                | 100,0% |                 |                                                |           |      |

Извор: НБС.

Прва четири даваоца финансијског лизинга, чија актива чини више од половине тржишта финансијског лизинга, и даље су се одржала на позицијама на којима су била на крају претходне године.

Такође, тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према портфолију незнатно се променило у односу на претходно тромесечје.

Према Херфиндал–Хиршмановом индексу, који је на дан 30. септембра 2018. године износио 1.238,9, тржиште финансијског лизинга спада у категорију тржишта са умереном концентрацијом.

Табела 5. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према потраживањима по основу финансијског лизинга (портфолио)

| Ранг   | Давалац лизинга                       | Портфолио<br>(у хиљадама<br>RSD) | Учешће | Давалац лизинга | Портфолио<br>(у хиљадама<br>RSD)               | Учешће  |      |
|--------|---------------------------------------|----------------------------------|--------|-----------------|------------------------------------------------|---------|------|
| 1.     | Sogelease Srbija<br>d.o.o. Beograd    | 14.432.068                       | 19,3%  | 10.             | VB Leasing<br>d.o.o. Beograd                   | 577.067 | 0,8% |
| 2.     | Intesa Leasing<br>d.o.o. Beograd      | 14.203.147                       | 19,0%  | 11.             | Zastava Istrabenz<br>Lizing d.o.o.<br>Beograd  | 143.811 | 0,2% |
| 3.     | UniCredit Leasing<br>d.o.o. Beograd   | 10.347.559                       | 13,9%  | 12.             | Scania Leasing<br>d.o.o. Krnješevci            | 53.258  | 0,1% |
| 4.     | Raiffeisen Leasing<br>d.o.o. Beograd  | 10.048.328                       | 13,5%  | 13.             | Pireus Leasing<br>d.o.o. Beograd               | 51.146  | 0,1% |
| 5.     | S-Leasing<br>d.o.o. Beograd           | 7.975.890                        | 10,7%  | 14.             | Heta Leasing<br>d.o.o. Beograd                 | 37.465  | 0,1% |
| 6.     | OTP Lizing<br>d.o.o. Beograd          | 6.300.812                        | 8,4%   | 15.             | NLB Leasing<br>d.o.o. Beograd u<br>likvidaciji | 905     | 0,0% |
| 7.     | CA Leasing Srbija<br>d.o.o. Beograd   | 5.333.159                        | 7,1%   | 16.             | ERB Leasing a.d.<br>Beograd                    | 717     | 0,0% |
| 8.     | Porsche Leasing<br>SCG d.o.o. Beograd | 4.045.435                        | 5,4%   | 17.             | Procredit Leasing<br>d.o.o. Beograd            | 311     | 0,0% |
| 9.     | Lipaks Leasing<br>d.o.o. Beograd      | 1.127.398                        | 1,5%   |                 |                                                |         |      |
| УКУПНО |                                       | 74.678.476                       | 100,0% |                 |                                                |         |      |

Извор: НБС.

## 2.3. Биланс успеха

Укупан резултат пре опорезивања на нивоу сектора финансијског лизинга на дан 30. септембра 2018. године био је позитиван и износио је 1,1 милијарду динара. Од укупног броја давалаца финансијског лизинга, шест давалаца финансијског лизинга имали су негативан резултат пре опорезивања (у износу од 101,4 милиона динара), док су остали даваоци финансијског лизинга остварили позитиван резултат пре опорезивања.

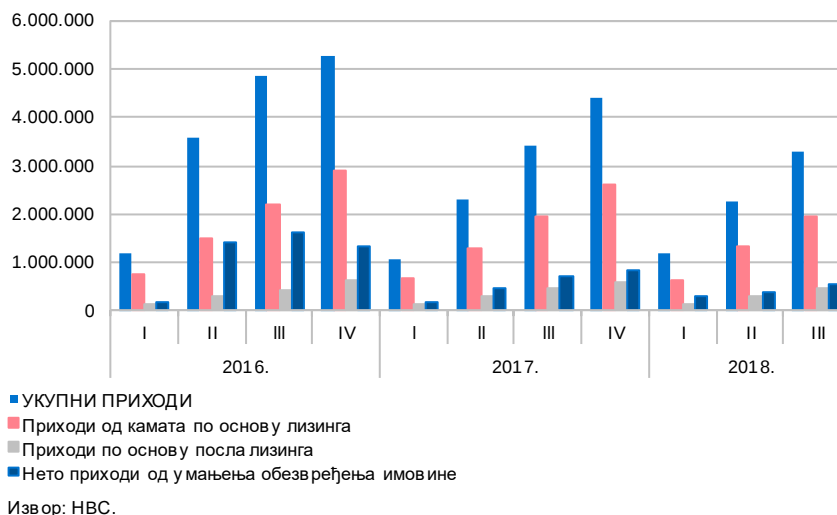
Резултат пословања сектора финансијског лизинга на дан 30. септембра 2018. године већи је за 45,7% него у трећем тромесечју претходне године, када је износио 789,2 милиона динара. Укупни приходи и добици су на дан 30. септембра 2018. године, у односу на 30. септембар 2017. године, смањени за 3,9%, а укупни расходи и губици за 18,6%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца финансијског лизинга били су приходи од камата по основу финансијског лизинга (као основни приходи давалаца финансијског лизинга), чије је учешће на дан 30. септембра 2018. године у укупним приходима износило 59,4%. У структури прихода по висини учешћа, следе нето приходи од умањења обезвређења имовине (са 16,3%), приходи по основу посла финансијског лизинга – приходи у вези с реализацијом

основног посла (са 14,1%). Остали добици и приходи (приходи од премија, субвенција, дотација, донација, приходи од укидања дугорочних резервисања итд.) учествовали су у укупним приходима са 7,4%. Што се тиче осталих категорија прихода, њихово учешће у структури укупних прихода није знатније промењено.

Структура најзначајнијих прихода приказана је у Графикону 1 – *Структура прихода*.

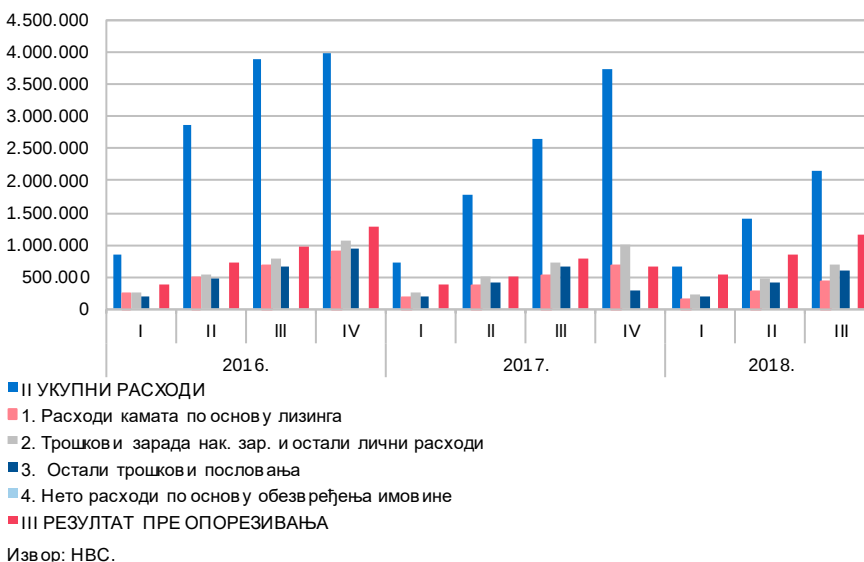
Графикон 1. Структура прихода



У структури укупних расхода, највеће учешће имали су трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (32,4%), затим остали трошкови пословања (27,9%), расходи камата по основу лизинга (19,3%), трошкови по основу посла финансијског лизинга (6,7%), трошкови амортизације и резервисања, који такође учествују са 5,8% у укупним расходима.

Структура најзначајнијих расхода приказана је у Графикону 2 – *Структура расхода*.

Графикон 2. Структура расхода



Упоредни збирни биланс успеха свих давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 30. септембра 2017. године и 30. септембра 2018. године, дат је у Табели 6.

Табела 6. **Збирни биланс успеха давалаца лизинга**  
(у хиљадама RSD)

| Ред. број                                      | ПОЗИЦИЈА                                                                                           | 30. 9. 2017.     | % у укуп. прих. | 30. 9. 2018.     | % у укуп. прих. | % раста 2017/2018. |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|--------------------|
| <b>ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b> |                                                                                                    |                  |                 |                  |                 |                    |
| ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ                     |                                                                                                    |                  |                 |                  |                 |                    |
| 1.                                             | Приходи од камата по основу финансијског лизинга                                                   | 1.964.832        | 57,2            | 1.963.120        | 59,4            | -0,1               |
| 2.                                             | Расходи камата по основу посла финансијског лизинга                                                | 522.538          | 15,2            | 415.562          | 12,6            | -20,5              |
| 3.                                             | Приходи по основу посла финансијског лизинга                                                       | 461.452          | 13,4            | 465.399          | 14,1            | 0,9                |
| 4.                                             | Трошкови по основу посла финансијског лизинга                                                      | 173.206          | 5,0             | 144.008          | 4,4             | -16,9              |
| <b>I.</b>                                      | <b>ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ</b>                                                                           | <b>1.730.540</b> | <b>50,4</b>     | <b>1.868.949</b> | <b>56,6</b>     | <b>8,0</b>         |
| ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ                       |                                                                                                    |                  |                 |                  |                 |                    |
| 5.                                             | Нето приходи од осталих камата                                                                     | 63.462           | 1,8             | 71.758           | 2,2             | 6,7                |
| 6.                                             | Нето расходи од осталих камата                                                                     | 0,0              | 0,0             | 0,0              | 0,0             | -14,9              |
| 7.                                             | Нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле                                         | 0                | 0,0             | 10.449           | 0,3             | -                  |
| 8.                                             | Нето расходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле                                         | 150.256          | 4,4             | 0                | 0,0             | -                  |
| 9.                                             | Нето приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања                       | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | -                  |
| 10.                                            | Нето расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања                       | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | -                  |
| 11.                                            | Нето добици по основу продаје и закупа                                                             | 11.235           | 0,3             | 4.413            | 0,1             | -60,7              |
| 12.                                            | Нето губици по основу продаје и закупа                                                             | 0,0              | 0,0             | 0,0              | 0,0             | —                  |
| 13.                                            | Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи                                             | 733.803          | 21,4            | 698.770          | 21,2            | -4,8               |
| 14.                                            | Трошкови амортизације и резервисања                                                                | 145.696          | 4,2             | 124.206          | 3,8             | -17,7              |
| 15.                                            | Остали трошкови пословања                                                                          | 668.705          | 19,5            | 601.369          | 18,2            | -10,1              |
| 16.                                            | Нето добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава | 7.036            | 0,2             | 3.198            | 0,1             | -55,1              |
| 17.                                            | Нето губитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | —                  |
| 18.                                            | Нето добитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности                                   | 0                | 0,0             | 1.258            | 0,0             | —                  |
| 19.                                            | Нето губитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности                                   | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | —                  |
| 20.                                            | Нето приходи од умањења обезвређења имовине                                                        | 725.006          | 21,1            | 539.237          | 16,3            | -25,6              |
| 21.                                            | Нето расходи по основу обезвређења вредности имовине                                               | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | —                  |

Табела 6. **Збирни биланс успеха давалаца лизинга**  
(у хиљадама RSD)

| Ред. број   | ПОЗИЦИЈА                                 | 30. 9. 2017.     | % у укуп. прих. | 30. 9. 2018.     | % у укуп. прих. | % раста 2017/2018. |
|-------------|------------------------------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|--------------------|
| 22.         | Остали добици и приходи                  | 202.853          | 5,9             | 244.477          | 7,4             | 20,5               |
| 23.         | Остали губици и расходи                  | 252.440          | 7,3             | 169.646          | 5,1             | -32,8              |
| <b>II.</b>  | <b>РЕЗУЛТАТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА</b>    | <b>789.232</b>   | <b>23,0</b>     | <b>1.149.748</b> | <b>34,8</b>     | <b>45,8</b>        |
| 24.         | НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | –                  |
| 25.         | НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА | 0                | 0,0             | 0                | 0,0             | –                  |
| <b>III.</b> | <b>РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА</b>          | <b>789.232</b>   | <b>23,0</b>     | <b>1.149.748</b> | <b>34,8</b>     | <b>45,8</b>        |
| 26.         | ПОРЕЗ НА ДОБИТАК                         |                  |                 |                  |                 |                    |
| 26.1.       | 1. Порески расход периода                | 88.267           | 2,6             | 96.193           | 2,9             | 9,0                |
| 26.2.       | 2. Одложени порески расходи периода      | 101              | 0,0             | 6.627            | 0,2             | –                  |
| 26.3.       | 3. Одложени порески приходи периода      | 188              | 0,0             | 129              | 0,0             | –                  |
| 27.         | Исплаћена лична примања послодавцу       | 0                | 0,0             | 0,0              | 0,0             | –                  |
| <b>IV.</b>  | <b>НЕТО РЕЗУЛТАТ</b>                     | <b>701.052</b>   | <b>20,4</b>     | <b>1.047.057</b> | <b>31,7</b>     | <b>49,4</b>        |
| <b>V.</b>   | <b>УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ</b>           | <b>3.435.876</b> | <b>100,0</b>    | <b>3.303.309</b> | <b>100,0</b>    | <b>-3,9</b>        |
| <b>VI.</b>  | <b>УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ</b>           | <b>2.646.644</b> | <b>77,0</b>     | <b>2.153.561</b> | <b>65,2</b>     | <b>-18,6</b>       |

Извор: НБС.

### 3. Структура пласмана и квалитет активе

#### 3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга

У трећем тромесечју 2018. године, као и годинама уназад, највеће учешће у структури пласмана према примаоцу лизинга (84,8%) чине пласмани по основу финансијског лизинга одобрени привредним друштвима која не припадају финансијском сектору.

Са аспекта предмета лизинга, на крају трећег тромесечја 2018. године, највеће учешће у пласманима по основу финансијског лизинга и даље се односи на финансирање теретних возила, минибуса и аутобуса (40,8%), као и на финансирање путничких возила (35,2%). Остали предмети лизинга су заступљени са испод 10,0% учешћа.

У секторској структури пласмана по основу финансијског лизинга, у овом тромесечју најзначајније учешће имали су сектори саобраћаја, складиштења, информисања и комуникација (30,3%). Значајније учешће имао је сектор трговине (15,9%), затим сектор прерађивачке индустрије, рударства и снабдевања водом (14,0%), као и сектор грађевинарства (9,8%). Остале делатности су учествовале са 21,2%.

### 3.2. Квалитет активе

Потраживања по основу финансијског лизинга, на дан 30. септембра 2018. године, износила су 74,7 милијарди динара, што је за 5,8% више него у претходном тромесечју, када су износила 70,6 милијарди динара.

На крају трећег тромесечја 2018. године, доспела ненаплаћена бруто потраживања износила су 3,3 милијарде динара, што чини 4,2% бруто потраживања по основу финансијског лизинга. У односу на крај 2017. године, када су ова потраживања износила 4,5 милијарди динара, уочава се наставак позитивног тренда – ова потраживања се смањују. На крају 2016. године, ова потраживања су износила 5,8 милијарди динара.

Нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања износила је 808,3 милиона динара, тако да је њено учешће у портфолију износило 1,0%. У односу на крај претходне, 2017. године, нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања незнатно је смањена, а смањена је и у односу на крај 2016. године, кад су ова потраживања износила 951,1 милион динара.

У односу на износ капитала сектора финансијског лизинга на дан 30. септембра 2018. године, нето доспела ненаплаћена потраживања релативно су ниска (7,9%).

На крају трећег тромесечја 2018. године, у укупним доспелим ненаплаћеним потраживањима, највећи део односио се на потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана. На дан 30. септембра 2018. године, ова потраживања износила су 2,4 милијарде динара. Учешће тих потраживања у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга износило је 3,0%. Нето књиговодствена вредност потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана у укупном нето износу портфолија учествовала је са 0,1%, што је мање него на крају прошле године (0,2%), као и на крају 2016. године (0,6%).

Исправка вредности доспелих и недоспелих потраживања на дан 30. септембра 2018. године износила је 3,1 милијарду динара, а њен удео у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга – 3,9%, док је на крају претходне године износио 6,7%. У односу на крај 2016. године, када су исправке вредности износиле 6,8 милијарди динара, са учешћем од 10,7% у укупним бруто потраживањима, ово представља знатно смањење.

У току трећег тромесечја 2018. године, даваоци финансијског лизинга су имали враћене предмете лизинга у вредности од 520,5 милиона динара, што је заједно са стањем пренетим из ранијих година износило 720,8 милиона динара и представља 1,0% портфолија. Од наведене укупне вредности враћених предмета лизинга, даваоци финансијског лизинга су 26,8% поново дали у финансијски лизинг, 52,8% продали, док је 18,0% остало неангажовано. На дан 30. септембра 2018. године, стање нето књиговодствене вредности враћених предмета лизинга износило је 129,5 милиона динара, што представља 0,2% портфолија.

#### 4. Показатељи пословања

На крају трећег тромесечја 2018. године, у односу на 30. септембар 2017. године, стопа приноса на просечну активу (*ROA*) повећана је са 1,52% на 1,93%, а стопа приноса на просечан капитал (*ROE*) са 11,80% на 15,80%.

Нето каматна маржа износи 3,09% (на крају трећег тромесечја 2017. године износила је 3,33%). На крају трећег тромесечја, просечна активна каматна стопа 2018. године износила је 3,92%, што је незнатно мање него у истом тромесечју 2017. године, када је износила 4,59%. На крају трећег тромесечја 2018. године, просечна пасивна каматна стопа износила је 0,85% (на крају трећег тромесечја 2017. године – 1,31%).

Даваоци финансијског лизинга у највећој мери се финансирају коришћењем кредита и позајмица. У изворима финансирања давалаца финансијског лизинга позајмљена средства учествују са 87%. У структури укупних обавеза сектора финансијског лизинга, највеће учешће имају обавезе према банкама и другим кредитним институцијама. Као што је већ наведено, на крају трећег тромесечја текуће године, стопа приноса на просечну имовину (*ROA*) и стопа приноса на просечан капитал (*ROE*) на нивоу сектора финансијског лизинга знатно расту у односу на исти период претходне године, што указује не само на повећање профитабилности већ и на повећану солвентност, односно на закључак да се у сектору финансијског лизинга остварује позитиван ефекат финансијског леверџа.